

בבית-הדין למשפטת של חברי הסגל האקדמי

של אוניברסיטת תל-אביב

בעניין:

התובעת : אוניברסיטת תל-אביב

נגד

הנתבע:.....

פסק-הדין

א. רקע כללי: כתבת-התביעה ותשובה הנתבע

הנתבע הוא חבר הסגל האקדמי באוניברסיטת תל-אביב (להלן: "התובעת").

המתלוננת היא תלמידת התואר השני..... באוניברסיטת תל-אביב. המתלוננת משתיכת לציבור הדתי, נושא ואם לילדה.

בכתבת-התביעה שהוגש מטעם התובעת נגד נתבע (להלן: "כתב-התביעה") טוענת התבעת, באמצעות ב"כ, שהנתבע הטריד מינית את המתלוננת והתנהג באופן שאינו הולם איש סגל אקדמי ביחסו עם מוסדות האוניברסיטה ותלמידיה. (סעיפים 15 ו- 16 לכתב-התביעה). זאת בהסתמך על מסכת עובדות המפורטת בכתב-התביעה.

להלן פירוט העובדות (מועדים רלבנטיים מודגשים):

1. במהלך שנת הלימודים תשע"ד נפגשה המתלוננת עם נתבע מספר פעמים לצורך גיבוש נושא לכתיבה עבודה תזה בהנחיית נתבע (סעיף 3 לכתב-התביעה).

2. בתאריך 6 במרץ, 2014 (יום חמישי בשבוע) הותקאים מפגש בין הנتبע לבין המתלוננת במשרדו של הנتبע בקשר לעבודת התזה (להלן: "המפגש"). המפגש הותקאים כshedlat משדרדו של הנتبע סגורה (סעיף 4 לכתב-התביעה).

3. בסעיפים 9-5 של כתב-התביעה מפרטת התובעת את העובדות שהתרחשו לפי גרסת המתלוננת במהלך המפגש כך:

(א). אגב דיון בנושא X (נושא שאותו חפצה המתלוננת לחקר – תוספת שלנו) התגלגה השיחה בין הנتبע והמתלוננת לענייני צניעות ואיסור נגיעה. הנتبע שאל את המתלוננת "האם את שומרת על איסור נגיעה?", ולאחר שהשיבה כי לא תימנע מלוחוץ את ידו של גבר שהושטה לה, כדי לא לפגוע ברגשותיו וمفאת כבודו, הושיט לה הנتبע את ידו ללחיצה. לאחר שהמתלוננת הושיטה לו את ידה שלח, המשיך הנتبע לאחزو את ידה וללטף אותה תוך כדי עצימות עיניים. המתלוננת שאלת אותו "מה אתה עושה?" ומשכחה את ידה (סעיף 5 לכתב-התביעה).

(ב). לאחר מכן מכך הנتبע שאל את המתלוננת על יחסיה מין, וכן שאל: "האם אצל הדתיים עושים הכל?". המתלוננת השיבה בחיוב והוסיפה: "מלבד העובדה שמקיימים יחסים פעם בשבועיים". הנتبע שאל אותה: "האם את במחזור עכשו?" ועל כך השיבה המתלוננת: "זה לא עניינך, זה עניינו של בעלי". (סעיף 6 לכתב-התביעה).

(ג). במשך המפגש הנتبע חוזר כמה פעמים על בקשתו: "למה את לא נותנת לי את היד שלך?", ומתלוננת השיבה: "למה שאתה לך את היד", ובקשה ממנו להתקדם בשיחה על התזה, כי "זה לא עניין". כמו כן, לאורך המפגש הנتبע אמר למתלוננת שהיא רואה את החיים בשחור ולבן וכי יש גם תחום אפור. המתלוננת הבינה מדבריו שהוא מתכוון לבגידה ולאפשרות ליצור מערכות יחסים מהווים לנישואין, והשיבה שהוא לא בכיוון בכלל ושולטם הערכים שלה שונה לחולוטין ואין מצב כזה אצלה (סעיף 7 לכתב-התביעה).

(ד) בהמשך המפגש הנتابע הציע למתלוננת שתחקור את נושא Z. המתלוננת השיבה שהנושא מעניין, אולם לאחר שתצטרכ לראיין ... שאלת "למה שהם ישתפו איתי פעולה?", והATABע השיב: "כוסית כموך, כמובן שירצו להתראיין אצלה". לשאלת המתלוננת: "מה?" אמר הנATABע: "את לא חשבת שאת יפה?" לאחר משפט זה המתלוננת קמה כדי לעזוב את החדר. (סעיף 8 לכתב-התביעה).

(ה) בסוף המפגש הנatabע שאל: "בפגישה הבאה, תلتffi לי את היד?" ומתלוננת השיבה " ממש לא" (סעיף 9 לכתב-התביעה).

4. עוד נאמר בכתב-התביעה כי בפגשים קודמים בין TABע למתלוננת אמר TABע למתלוננת שהוא אוהב אותה ומעיריך אותה ומעוניין שהיא תעשה אצלו את עבודות התזה. אולם באותו שלב המתלוננת לא יייחסה לכך משמעות מינית (סעיף 10 לכתב-התביעה).

5. בתאריך 7 במרץ, 2014 (יום שני בשבוע) המתלוננת שלחה לנatabע דוא"ל ובקשה להיפגש עמו ביום ראשון הקרוב. TABע נענה בחוב (סעיף 11 לכתב-התביעה).

6. בתאריך 9 במרץ, 2014 (יום ראשון בשבוע) בפגש שהתקיים ביניהם, הודיעה המתלוננת לנatabע כי החלטה שלא נכתב אצלו את עבודות התזה, לאחר שלא מקובל עלייה משום בחינה כל מה שאירע במהלך המפגש בתאריך 6 במרץ. TABע השיב שהוא חושב שהיא טועה אך מכבד את ההחלטה (סעיף 11 לכתב-התביעה).

7. באותו יום (9 במרץ, 2014) פנתה המתלוננת לפרופסור רחל ארחד, נציגת הקבילות לענייני הטרדה מינית באוניברסיטת תל-אביב (להלן: "הנציגה"). .... הנציגה העבירה את הטיפול בתלונה למר אהוד אור, ששימש אותה עת כסגן הנציגה (להלן: "סגן הנציגה") (סעיף 12 לכתב-התביעה).

8. עוד נאמר בכתב-התביעה כי במהלך בירור התלונה על-ידי מר אור, התגללה כי בתאריך 14 במרץ, 2014 נשלחה הודעה מייל אל TABע מכתובה הדוא"ל של המתלוננת, ואשר בה מבקשת המתלוננת להיפגש עם TABע ביום המחרת. המתלוננת הכחישה שלחה את ההודעה, וכי בירור של מומחה (באישור

הצדדים) העלה שההודעה אכן נשלחה אל הנتبיע מכתבות הדוא"ל של המתלוונת בתאריך הניל, אך, תיאורטית יכול כל מי שיוודע את הסיסמה של בעל החשבון לשולח דוא"ל בשם (סעיפים 13, 14 לכתב-התביעה).

עבירות המשמעת המיוחסota לנتبיע בכתב-התביעה הן שתיים:

1. התנהגות שאינה הולמת איש טgal אקדמי ביחסו עם מוסדות האוניברסיטה, עובדיה ותלמידיה - עבירה לפי סעיף 3.6. לתקן מערכת בירור ושיפוט פנימי לטgal האקדמי (תשמ"ח) (להלן: "תקן המשמעת").
2. הטרדה מינית כהגדורתה בנוהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטת תל-אביב {הוראה מס – 15-01}, ובהתאם להוראות סעיפים 3(א)(3)(4) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשמ"ח – 1998, תוך ניצול יחסי מרות לימודיים כלפי המתלוונת שהיא סטודנטית, במובן סעיף 6(ה) לחוק זה – עבירה לפי סעיף 3.7 לתקן המשמעת.

בישיבה הראשונה של בית-הדין שהתקיימה בתאריך 21.12.2014, הנتبיע השיב בכתב-התביעה, באמצעות ב"כ. הנتبיע כפר בכל העובדות המפורטוות בכתב-התביעה בקשר למפגש ביום 6.3.2014 (סעיפים 9-4 לכתב התביעה), למעט העובדה שהפגש התקיים, וכן בכל האמור בסעיף 10 לכתב-התביעה כמפורט לעיל. הנتبיע הסכים שנשלח מייל בתאריך 7.3.2014, שבקבות זאת התקיימה פגישה בין לוין לבין המתלוונת בתאריך 9.3.2014 ושבפוגישה אמרה המתלוונת כי אינה מעוניינת להמשיך בכתיבת התזה, והוא השיב שהוא מכבד את החלטתה. הנتبיע אישר כי אכן נשלחה אליו הודעה המייל מכתבות הדוא"ל של המתלוונת בתאריך 14.3.2014, אך טען כי האפשרות התיאורטית שהעלה המומחה לאבטחת מידע היא "ספקולציה" ועל כן מוכחת.

בהמשך בקשה ב"כ הנتبיע להוסיף את הדברים דלקמן ועמ' 5 לפרוטוקול הישיבה):

"המתלוננת היא סטודנטית לתואר שני ...., שני מנהכים קודמים שלה סיירבו להמשיך בהנחיה שלה, שפנתה אל הנتبע כשהיא מציגה את עצמה כסטודנטית במצוקה, אחרי שנדחתה ע"י המנהכים הטבעיים שלה, שהמתלונן ניסה לבוא לך אליה, שהנושא שסוכם עליו לאחר כמה וכמה ישיבות....מחקר בנושא ז ... ולא כמו שמספרת בכתב התביעה. במסגרת ההנחיה הושקעו שעות רבות בבדיקה של יותר מ-600 מסמכים שהמתלוננת אספה בענייןbih"ס תחכמוני בעניין ז בסופו של דבר היא אמרה שהיא לא מסוגלת, באותו פגisha שהתקיימה ב-**6.3**, למורות איסוף החומר הרב, לבנות הצעת מחקר ל对她. הנتبע הצעיר מאוד לשמע את זה, הוא חשב שהחומר שנמצא כבר הוא מתאים לבנית עבודה דוקטורט אפילו מבחינת ההיקף שלו ובוודאי אפשר לבנות ממנו עבודה תזה, הוא ניסה לשכנע את המתלוננת שיש לה מספיק חומר אבל המתלוננת לא הייתה מעוניינת בנושא. בסופו של עניין הם ישבו וגבשו נושא אחר למחקר, הנتبע ניסה להסביר למתלוננת איך היא תוכל לפנות ולאסוף חומר מחקרי שימושותי בעניין הנושא החדש למחקר שהם חשבו עליהם במהלך אותה פגisha. בסיום הפגישה סבר הנتبע שהובחר מה עושים הלאה, הבהיר לאיזה כיוון מחקרי חדש היא הולכת ועל רקע זה הוא מאוד גם הופתע וגם נגע מהדברים כפי שהם התפתחו בהמשך".

ב. הлик המשמעת

הлик המשמעת התקיים בדلتים סגורות ועל-פי הוראות תקנו המשמעת. בישיבה הראשונה הנקבע השיב לכתב-התביעה. היישוב האחרות הוקדו לבירור העובדות באמצעות עדויות בעל-פה וראיות בכתב. סיכומים מטעם ב"כ התובעת וב"כ הנקבע הוגשו בכתב במועדים שנקבעו.

ג. עבירות המשמעת המיוחסות לנקבע: ניתוח ההוראות

שתי עבירות ממשמעת מייחסת התובעת לנקבע בכתב-התביעה המתוקן: האחת, עבירה ממשמעת בגין הטרדה מינית לפי סעיף 3.7 לתקנון המשמעת; השנייה, עבירה ממשמעת בגין התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי לפי סעיף 3.6 לתקנון הניל. נתיחוס לכל אחת מן ההוראות הללו בנפרד.

1. הטרדה מינית – עבירה ממשמעת לפי סעיף 3.7 לתקנון המשמעת

סעיף 3 לתקנון המשמעת קבוע כדלקמן:

"3. עבירות ממשמעת – הגדרתן:

UBEIRAT MESHA'UT HINNAH KAL ACHOT MA-HUBEIROT HEMPOROTOT LEHALO SHBOUTZA UL-IDI
ASH SHAGEL HAAKADEMI BIZDON, BIYODUIN AO BERSHLONOT:

.....

(5.5.99) . 3.7

HTRADA MINIAT AO HTANCOLOT CHAGDRATZ BNOHAL LMINIAT HTRADA MINIAT
BAONIVERSITAT TEL-AVIV.

{horah 01-015}."

הנוהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטת תל-אביב (מספר הוראה: 015-01).

תאריך פרסום: 21.1.99 (להלן: "הנוהל למניעת הטרדה מינית"), מגדיר "**הטרדה מינית**" כדלקמן:

"**הטרדה מינית**" כהגדרתה בסעיף 3(א) לחוק למניעת הטרדה מינית, וכהגדרתה בסעיף 7 לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה, מצד **חבר סגל אקדמי**, חבר סגל מנהלי, או **תלמיד**, **לפי אחד מהם, במסגרת מקום העבודה או הלימודים** (ההדגשה שלנו).".

"**滿�גת מקום העבודה או הלימודים**" על-פי הנוהל האמור מוגדרת כך: "האוניברסיטה; מקום אחר בו מתנהלת פעילות מטעם האוניברסיטה; תוך כדי עבודה או לימודים; **תוך ניצול מרוחות ביחס לעבודה או ללימודים, בכל מקום שהוא** (ההדגשה שלנו).".

ו"**תלמיד**" על-פי הנוהל האמור הוא: "מי שבויום האירוע נמנה עם כל אחד מהלא: נרשם לסטודנטים באוניברסיטה ונתקבל על ידה כתלמיד, לרבות בחטיבת תוכניות מיוחדות .. **מעת הרשותו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשיות לימודים**.....

סיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה (ההדגשה שלנו).".

הנוהל למניעת הטרדה מינית מפנה, אם כך, אל החוק למניעת הטרדה מינית (להלן: "**החוק**") לצורך הגדרת המונח "**הטרדה מינית**". על כן, יש לבחון תחילת מהי עבירה של "**הטרדה מינית**" על-פי סעיף 3(א) לחוק. וזו לשון הוראת החוק:

"**סעיף 3(א):** הטרדה מינית היא כל אחד ממעשים אלה:

.....

(3) הצעות חוזרות בעלות אופי מיני, המופנות לאדם אשר הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות האמורות;

(4) התייחסויות חוזרות המופנות לאדם, המתמקדות במיניותו, כאשר אותו אדם הראה למטריד כי אינו מעוניין בהתייחסויות האמורות;

.....

(6) הצעות ..... כאמור בפסקאות (3) או (4), המופנות למי מהמוניים בפסקאות המשנה (א) עד (ז) בנסיבות המפורטוות בפסקאות משנה אלה, גם אם המוטרד לא הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות ..... האמורות:

.....

(ח) (תיקון מס' 2 תשס"ד-2004; תיקון מס' 6 תש"ע-2010) לתלמיד או לסטודנט, הלומד במוסד המקנה השכלה עיונית, דתית או מקצועית לבוגרים (בחק זה – מוסד להשכלה לבוגרים), תוך ניצול יחס מרות בלימודים;

התיקון הרלבנטי בהקשר דיוינו הוא תיקון מס' 2 משנת תשס"ד-2004.

כלומר: החוק מבחין בין הטרדה של אדם בהצעות חוזרות בעלות אופי מיני או התייחסויות חוזרות המתמקדות במיניותו, לבין הטרדה כאמור של אדם שהוא סטודנט או תלמיד ותוך ניצול יחס מרות בלימודים. במקרה הראשון תהא זו הטרדה מינית לפי סעיף-קטן (3) או (4) של סעיף 3(א) לחוק אם המוטרד הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות או בהתייחסויות האמורות; במקרה השני תהא זו הטרדה מינית לפי סעיף-קטן (6)(ח) של סעיף 3(א) לחוק גם אם המוטרד לא הראה למטריד כי אינו מעוניין בהצעות או בהתייחסויות האמורות.

במקרה דן אין מחלוקת שהמפגש ב- 6.3 התקיים במשרדו של הנتابע באוניברסיטה, וכי אותה עת היו קיימים יחס מרות (מרצה וסטודנטית) בין הנتابע והמתלוננת. לכן, חל סעיף 3(א)(6)(ח) לחוק. על התובעת להוכיח שבמהלך המפגש הנتابע הפנה אל המתלוננת הצעות חוזרות בעלות אופי מיני, או התייחסויות

חוורות שהתמקדו במיניותה, כדי שהתנהגו תהוו "הטרדה מינית" על-פי החוק, ואין רלבנטיות לשאלת אם המטלונת הראית לנתבע שאינה מעוניינת בהצעתו או בהתייחסותיו.

ודוק: ההפניה בנווהל למניעת הטרדה מינית אל החוק היא רק לצורך הגדרת המשמעות "הטרדה מינית". בנוסף לכך, יש להוכיח שהتمלאו יסודותיה של עבירות המשמעת לפי סעיף 3.7 של תקנון המשמעת והנהל, וכי הנتابע ביצע את עבירת המשמעת "בזדון, ביודען או ברשלנות", כאמור ברישא של סעיף 3 לתקנון הנ"ל.¹

2. התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי - סעיף 3.6. לתקנון המשמעת כאמור לעיל, על-פי סעיף 3 לתקנון המשמעת "UBEIRAT MISHMUT" היא:
"...כל אחת מהUberiotot המפורטוות להלן שbowtah על-ידי איש הסגל האקדמי בזדון, ביודען או ברשלנות".
סעיף 3.6 לתקנון המשמעת מגדר עבירות משמעת:
"התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי ביחסו עם מוסדות האוניברסיטה, עובדיה ותלמידיה". (הסעיף נקבע בתקנון ב- 1.3.89).

האם התנהגות הנتابע במקרה דנן מהויה עבירות משמעת של "התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי" לפי סעיף 3.6 לתקנון? לשם כך יש להוכיח שני תנאים אלה:

- (א) שההתנהגות מסוימת המיוחסת לנتابע היא התנהגות שאינה הולמת איש סגל ביחסו עם מוסדות האוניברסיטה, עובדיה ותלמידיה.
- (ב) שעבירות המשמעת על-פי סעיף 3.6 בוצעה על-ידי הנتابע בזדון, ביודען או ברשלנות.²

¹ הרישא של סעיף 3 חל על כל אחת מעבירות המשמעת המפורטוות בהמשך. לעיל הערא 5.

² ראו הערא 1 לעיל.

ד. המחלוקת העובדתית ושאלת ההוכחה

1. הגדרת המחלוקת העובדתית

כתב-התביעה מפרט את העובדות שהתרחשו בפגישה בין המתלוננת והנתבע בתאריך 6.3.2014 במשרדו של הנתבע אוניברסיטה ומאחורי דלת סגורה. על-פי כתב-התביעה התנהגות הנתבע כלפי המתלוננת בפגישה זה מהוות הטרדה מינית וחטנהות שאינה הולמת איש סגל אקדמי. פרטי ההתרחשויות העובדותית בפגישה זה שנויים בחלוקת בין המתלוננת והנתבע, ועקב כך גם בין הצדדים להליך המשמעת (התובעת והנתבע). מפגש זה (להלן: "הפגישה הראשון") עומד אפוא במרכז הדיון שלפנינו.

כתב-התביעה מתייחס לשני אירועים נוספים שהתרחשו מאוחר יותר, אך הם אינם חלק מן המסתכת העובדתית אשר בגיןה הוגשה התלונה:

(א) מפגש נוסף שהתקיים בין המתלוננת והנתבע במשרדו של הנתבע אוניברסיטה בתאריך 9.3.2014 (להלן: "הפגישה השני"):

לפגישה השני חשיבות כחלק מן התמונה העובדתית הכללית המוצגת בכתב-התביעה משום היוטו קשור בפגישה הראשון. המפגש השני התקיים ביוזמת המתלוננת סמוך לאחר הפגישה הראשון (3 ימים), ולפני שפניה אל הנזיקה. בפגישה זה הוודעה המתלוננת לנتابע על החלטתה שלא לכתוב עובdot תזה בהנחיתו. אין מחלוקת בין הצדדים (התובעת והנתבע) על עצם מתן הודעה על ההחלטה. המחלוקת היא בשאלת מה בדיק אמרה המתלוננת לנتابע באותו מפגש בקשר להחלטתה, כלומר: האם בכלל הצינה בפניו את הגורם או המנייע להחלטתה, והאם היה בכך קשר כלשהו להתרחשות שאירעה בפגישה הראשון (ב-3).

(ב) הودעת המיל שנסלחה אל הנتبע מתייבת הדוא"ל של המתלוונת בתאריך : 14.3.2014

על-פי הודעת המיל בקשה המתלוונת להיפגש עם הנتبע למחרת היום.³ אין מחלוקת בין הצדדים (התובעת והנתבע) שהודעת המיל אכן נשלחה, כאמור. אף אין חולק לגבי תוכנה של הודעת המיל. אך המתלוונת טוענת שהיא לא שלחה את ההודעה. מן הצד الآخر, גם לא נטען בכתב-התביעה, ולא הוכח בבית-חידון, שהנתבע הוא ששלח את הודעת המיל. לכן, לא ברור מה הוא גדר המחלוקת העובדתית בעניין זה, ומה רלבנטיות יש לכך להוכיח ההתרחשויות ביניהם במפגש הראשון או במפגש השני. גם אם קיבל את גרסת המתלוונת בעניין זה, האפשרות שמשיחו אחר, זולת המתלוונת, שלח את הודעת הדוא"ל היא רק בגדר השערה, אם בכלל, ויש לדוחותה. וגם אם קיבל בעניין זה את עמדת הנتبע, הרי שאין בכך כדי להאייר בכך זו או אחרת על ההתרחשויות שבמחלוקת בין הצדדים. מטעם זה, לא נעסק עוד במשלוח המיל ב- 14.3.2104.

2. נטול השכנווע ומידות ההוכחה בהליכך משמעתי

נטול השכנווע בדבר אשמתו של הנتبע בбиוץ כל אחת מעבירות המשמעת שבסכתב-התביעה מוטל על התובעת (האוניברסיטה). באשר למידות ההוכחה הנדרשת מן התובעת כדי לעמוד בנטול השכנווע – חלוקות הדעות בפסקה, ואין הכרעה סופית בעניין זה.⁴ גישה אחת היא שאין לדרש בדין המשמעתי מידות הוכחה הנוגנת בהליכך פלילי, אך גם אין להסתפק במידה הנדרשת בהליכך האזרחי.⁵ גישה אחרת

³ ראו על כך לעיל, חלק א(8).

⁴ ראו עשיים 5550/98 גל אור נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(1) 326 (השופט זמיר); בג"ץ 05/1299 פלוני נ' היושץ המשפטיא לממשלה (נבו) (השופט פרוקציה, פסקה 16 לפסק-דין).

⁵ עשיים 1/66 פסקל נ' היושץ המשפטיא, פ"ד כ(3) 71; עשיים 9/88 אזוט נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(1) 867; על"ע 2/70 פרנקל נ' ועד מחוזי, פ"ד כד(1) 734, 729; על"ע 8/81 118/734 ועד מחוזי נ' פלוני, פ"ד לו(1) 759, 756.

היא שמידת הוכחה בהליך משמעתי צריכה להיות כזו המקובלת בהליך פלילי,
קרי: מעבר לכל ספק סביר.⁶

אין לנו צורך להביע עמדה בחלוקת זו, שכן על-פי ההלכה הפסקה גם בהליך
ازורי יש לנוקוט במידת הוכחה מוגברת כאשר תוצאות ההליך האזרחי מטילות
בнтבע סטיגמה של התנהגות המהווה עבירה פלילתית.⁷ כך יש לנוהג במקרה דן.
בנוסף, יש להביא בחשבון גם את ההשלכה שתהיה להרשעת הנטבע בעבירות
המשמעות המוחסנת לו על מעמדו בקהילה הסגל האקדמי ועל יכולת תפקודו
המקצועי כמורה וכתוקר.

3. כיצד להתייחס לעובדה שהמתלוננת לא הגישה תלונה למשטרה?

הטרדה מינית היא עבירה פלילתית, שעונשה קבוע בחוק. יכולה הייתה המתלוננת
לפנות בתלונה למשטרה, אך היא לא עשתה כן ובחרה לפנות להליך בירור משמעתי
של רשיות האוניברסיטה. נפגע בגין הטרדה מינית אינו חייב לפנות בתלונה
למשטרה, והליך המשמעות איננו מותנה בהגשת תלונה או בקיומו של הליך פלילי.
החוק אשר נוצר בתקנון המשמעת של האוניברסיטה פתח בפני הנפגע אפשרות
לפנות להליכי בירור פנים ארגוניים כאמור נוסף על אפיקים אחרים הקיימים בדין
הפלילי או האזרחי. לאפיק המשמעתי יתרונות מסוימים, וביניהם: יכולת לקיים
דיוון מהיר יותר מאשר בערכאות משפטיות, היכולת לתחום את הדיון ולא להרחיבו
לדיון משפטי מלא וממושך, הכרות של הנציבה עם הסביבה הארגונית שבה
התרחשה הטרדה המינית נשוא התלונה, והיכולת להפיק מההליך לקרים להנעת
שינויי ארגוני בעתיד. ההליך המשמעתי מאפשר לארגון לבדוק את התנהלותו פנימה

⁶ עשי"מ 3725/91 בבד"ץ נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(5) 402,407,408 ; עשי"מ 7858/03 ירדן יופת נ' מדינת ישראל, תק-על (1) 1280 ; עשי"מ 3642/08 עסלני נ' נציגות שירות המדינה (ນבו) (השופט רובינשטיין) ; עשי"מ 7797/07 מימון נ' מדינת ישראל (ນבו) (השופט רובינשטיין) ; בג"ע 1299/05 פלוני נ' הייעוץ המשפטי לממשלה (ນבו) (השופט רובינשטיין).

⁷ ראו ע"א 475/81 זקרוי נ' "בכל" חברה לביטוח בע"מ, פ"ד מ (1) 589, וכן: יי' קדמי על הריאות (חלק רביעי), בעמ' 1772 ואילך.

על מנת להבטיח אמות מידת ראיות בעיניו. אמנים ניתנים למצוא גם חסרוןות בהליך הבירור המשמעותי, אך הרעיון שבידי הנפגעת הזכות והיכולת לבחור את האפיק המשפטי המתאים לו/ה, ובכך להקנות לו/ה שליטה מסוימת על האופן שבו מטופלת התלונה הוא כשלעצמם חיובי ביותר.

4. הקושי הראייתי: המפגשים התקיימו בחדר סגור ולא עדין

אין מחלוקת בין הצדדים - התובעת והנתבע – שככל אחד מן המפגשים המתוארים בכתב-התביעה (קרי: בתאריך 6.3 ובתאריך 9.3) התקיימים במשרדו של הנתבע כשלת המשרד סגורה.

לגביו המפגש הראשון (ביום 3) הנתבע טען בעדותו כי הדלת נפתחה מדי פעם על-ידי סטודנטים. בסיום המפגש נכנסה לחדר סטודנטית שלו. לעומת זאת, המ תלוננת טענה שהדלת הייתה סגורה כל העת ורק בסיום המפגש, כאשר – כניסה סטודנטית. למעשה, ההבדל בין הגרסאות בעניין זה חסר משמעות. גם אם קיבל את גרסת הנתבע שדלת המשרד נפתחה מדי פעם, אין חולק ביניהם שהמתלוננת סקרה את הדלת עם כניסה למשרד, והמפגש ביניהם התקיים ללא נוכחות אחר.

ה. האם הוכחו העובדות המפורטות בכתב-התביעה בקשר להתרחשות בפגישה הראשוני?

1. הכרעה בין שתי גרסאות עובדות - "כלי עזר" לבחינות

כאמור לעיל, לפני בית-הדין הוצגו שתי גרסאות שונות לגבי העובדות שהתרחשו בפגישה הראשוני: גרסת המטלוננט כפי שהשmiaה בעדותה, וגרסת הנتبע, כפי שהציג בעדותתו. אין עדים אחרים לפגישה, נדרשו לבחון כל אחת מן הגרסאות בזיהירות רבה כשלגnd עינינו עומד הכלל הנוהג בהליך משמעתי בדבר נטול השכנווע נטול ההוכחה.⁸ בambilim אחרות, זההנו עצמנו כי גם אם לא נהג על-פי הגישה המחייבת עם התביעה, ונסתפק בדרישה למידת הוכחה מוגברת, כמויסבר לעיל, נטול השכנווע מוטל, בסופו של דבר, על התובעת.

בחנו כל אחת מן הגרסאות שהוצגו (קרי: גרסת המטלוננט וגרסת הנتبע) באמצעות "כלי העזר" דלהלן:

(א) התרשומות מאופן מסירת העדויות של המטלוננט והנتبע;

(ב) עקביות הגרסה שמסר כל אחד מהם;

(ג) בחינת ההיגיון של הדברים כפי שתוארו בכל אחת מן הגרסאות;

(ד) תמייה ראייתית חייזנית כלשהי לגרסה האחת או אחרת.

במסגרת זו ובמאמר מוסגר יש להוסיף, כי הדוח המסכם שערך סגן הנציבה בסיום הליך הבירור (ת/ה. להלן: "הליך הבירור"), הוא בגדיר חוות-דעת אישית שלו, אשר מופנית, בתוקף תפkickו, להנהלת האוניברסיטה, וכן יש להתייחס אליו. לפיכך, המשקנות הכלולות בדו"ח הנ"ל אינן רלבנטיות ובית-הדין התעלם מהן. כך גם לגבי אותם חלקים בעדות של סגן הנציבה בבית-הדין המבטאים את מסקנותו שלו.

⁸ ראו לעיל סעיף (ד) לגבי נטול השכנווע ונטול ההוכחה בהליך משמעתי.

2. בוחנת כל אחת מן הגרסאות באמצעות "כלי העזר" שהוצעו

(א) התרשומות מאופן מסירת העדות

המתלוננת הציגה את גרסתה בבטחה, בעוד שגרסת הנتبע הוצגה על-ידי באופן מפופTEL. לא פעם השיב בהסבירים ארוכים שאינם בהכרח ממין העניין. מעדותנו התרשמנו שלעתים תשובה ארוכה שלו הסתימה ללא התיחסות מפורשת לשאלת שנסألת.

עם זאת, לא די בהתרשומות האמורrah כדי להכריע בין הגרסאות, שכן ייתכנו גורמים שונים המשפיעים על אופן מסירת העדות, לרבות לחץ או התרגשות בעת מסירת העדות או העדר CISORIM רטוריים כלליים. לכן, יש להפעיל גם את כלי העזר האחרים.

(ב) עקביות הנגשה

בחינת עדויות המתלוננת והנתבע בבית-הדין, והשוואתן לדברים שמסר כל אחד מהם לסוג הנציבה במסגרת הליך הבירור, מובילה למסקנה שגרסת המתלוננת עקבית מאוד. גרסת הנتبע עקבית ברובה. חלק מהנושאים שבהם איתרנו חוסר עקביות אצל הנتبע ניתנים להסביר בכך שבין הליך הבירור על-ידי סוג הנציבה לבין הדין בבית-הדין עבר זמן רב. אמנם לא קיימת תמיד אחידות בתשובות הנتبע, אך סביר להניח שלא ניתן לשחרר במדויק מפגש שארך כשעה וחצי. עם זאת, במספר נושאים מצאנו הבדלים בין עדות הנتبע בבית-הדין לבין הדברים שאמר בהליך הבירור, אשר קשה להסבירם במשך הזמן שחלף:

(1) בהליך הבירור טען הנتبע כי המפגש התקיים במשרדו כשלת החדר הייתה פתוחה; לאחר מכן שינה את גרסתו והדגיש שהמתלוננת היא זו שסגרה את הדלת וכי כך מקובל. עוד טען, כי במהלך המפגש נפתחה הדלת מספר פעמים על-ידי

תלמידים, ובסיומו נכנסה לחדר תלמידת מחקר שלו. גם המתלוונת אמרה כי היא זו שסקרה את הדלת, אך לgresטה הדלת נשארה סגורה כל הזמן ורק בסיום המפגש, בעת שיצאה מן החדר, נכנסה סטודנטית. בהעדר מחלוקת על כך שהמתלוונת היא זו שסקרה את הדלת, גרסתו המוקדמת של הנتبע (שהמפגש התרחש במשרדו כשלת החדר פתוחה) מצביעה, לדעתנו, על ניסיון לטשטש את העובדה שהמפגש התרחש בחדר סגור, וזאת עוד בשלב מוקדם (בහילך הבירור) כשהמתלוון (ציל': הנتبע – נ.ז.) לא היה מודע כלל ל雷斯ות התלוונה.

(2) במסגרת הליך הבירור טען הנتبע בפניו סגן הנציבת (ת/2), כי מן המסמכים שהמתלוונת הביאה, החומר לא התגבש לכל תזה ומטרת השיחה במפגש ביום 6.3 הייתה לבחון נושאים נוספים לתזה אחריו עבדה של חודשים שהוא קשה. בעדותו בבית-הדין בחקירה ראשית הוא טען כי קיבל את המסמכים כבר בפגישה קודמת (ביום 27.2)⁹, וכי עיין בחומר ונוכח לדעת כי היה "עוור אדר' של אפשרות של התחלת, של מחקר, שאני אומר לכם עוד הפעם, הוא לא מיצח את עצמו, ז"א מבחינת הארכיוון, מבחינת המושגים של זה, אבל הוא פשוט היה, אני, במילה אחת - שמחתי. .... במילה אחת, ז"א נפתרה סוגיה מרכזית בנושא הזה של עיצוב התזה שלה, יש חומר...".¹⁰ ובהמשך הוא מספר שהפגישה ב-6.3 "מתחלת בזזה שאני מביע את השמחה שלי על הנושא שיש לה, ז"א אני מברך אותה, אני מעודד אותה, אני תומך, אני אומר כל האפשרויות שספקות וואו, עשית עבודה מצוינת. יש פה בסיס לעבודת זהה... ואמרתי לה יש לך בסיס מצוין. ודיברתי בארכיות בצורה ממשמעותית על הנושא, כמה נושאים יש...".¹¹

מן הדברים עולה שהנתבע מסר שתי גרסאות שונות בקשר למטרת המפגש ב-6.3 . בಹילך הבירור הוא טען שהמטרה הייתה לננות למצוא חלופה לנושא שכש וairo

⁹ פרוטוקול ישיבה מיום 12.4.2015, עמ' 38-39. מתיחת ל/ג 1-5.

¹⁰ שם, עמ' 40-41.

¹¹ שם, עמ' 43.

בעודתו בבית-הדין הוא הסביר שהנושא נמצא ראוי למחקר, אך הצעה למתלוונת
חלופה מושם שחש כי היא איננה מתלהבת מהנושא.

(3) במסגרת הליך הבירור נשאל הנושא על-ידי סגן הנציבת אם בפגש הראשון
(ביום 6.3) שאל את המתלוונת אם היא שומרת על איסור נגיעה. על כך השיב:
"יכול להיות", וכנסאל אם הוא זכר מה היא ענתה לו, השיב שאינו זכר.¹²

לעומת זאת, בעודתו בבית-הדין הוא מאשר ששאל את המתלוונת אם היא שומרת
על איסור נגעה, ואף מתייחס לתשובה: "... אז היא אמרה 'לא אני לא שומרת
על מגע'",¹³ ולשאלת ב"כ התובעת: "నכוון שבמסגרת הדיון בנושא זהה, אתה גם
שאלת אותה אם היא תלץ יד של גבר שיוושיט לה את ידו והוא אמרה שבגלל
העלבון שבדבר, היא תלץ את היד?"¹⁴ הוא מшиб: "אני לא זכר אם היא אמרה
את זה במילים האלה, אבל מה שהשתמע מהדברים שלה, שהיא, שאין לה
התנגדות, כלל ועיקר, שאני אלחץ את ידה."¹⁵ וכשנשאל: "וזה היה לפני שאתה
געת בידה?" הוא מшиб: "כן."¹⁶

(4) בהליך הבירור הכחיש הנושא בפניו סגן הנציבת, כי השתמש כלפי המתלוונת
בביטוי "cosaite camon..", בתגובה לחשש שהביעה בפניו, כי לא תוכל לחקור בנושא
שהצעה לה מושם שהמרואיניים יסרבו לדבר איתה.¹⁷ הנושא טען שהגיב לדברי
המתלוונת במילים אלה: "אמרתי לה יLemma שהם יסרבו? יהיה להם יותר נוח
להיפגש עם אדם מהסוג שלך, דתוי...," ואף המשיך לה בעורת דוגמא לABI מחקר
אחר שעשה.¹⁸

בעודתו בבית-הדין אישר הנושא כי המתלוונת הביעה בפניו את חששה כאמור, אך
הפעם הוסיף כי הגיב על כך בביטוי: "היופי הוא כרטיס הביקור הטוב ביותר",

¹² ת/2.

¹³ פרוטוקול ישיבה מיום 12.4.2015, עמ' 46.

¹⁴ שם, עמ' 53.

¹⁵ שם.

¹⁶ שם.

¹⁷ ת/2 ו-ת/5.

¹⁸ ת/2.

והסביר כי כוונתו בביטוי זה לא הייתה ל"יופי" במובן הפסיכולוגי אלא במובן המטאפורי, כלומר: לאאפשרות שפלוני יכול להציג שיתוף פעולה עם מרואין למרות שאלמוני נכשל בכך.¹⁹

גם אם החסר של הנتابע בבית-הדין מתישב עם תשובתו לסוג הנציבה בהליך הבירור, חשוב לציין בהקשר הנוכחי את העובדה שהנتابע השתמש בביטוי "היופי" הוא כרטיס הביקור הטוב ביותר" לראשונה בעדותו בבית-הדין. ביטוי זה לא רק שלא נזכר ברישומו של סוג הנציבה, אלא שהאחרון אף טען בעדותו שלא שמע בביטוי זה מפי הנتابע.²⁰ כך גם המתלוננת. זו התחושה שבביטוי זה נאמר לה על-ידי הנتابע בעת המפגש.²¹

ההבדל בין גרסאות הנتابע (בהליך הבירור ובעדותו) מסיג את ההנחה הגורפת של הנتابע בהליך הבירור, ותומך בגרסת המתלוננת לגבי התיאחותו ליופייה במהלך השיחה במפגש הראשון. בכך נתיחס המשך.

(ג) בחינת החינוך של הדברים שתוארו

לכל אחת משתי הגרסאות, זו של המתלוננת וזו של הנتابע, הגיוון פנימי שליה. עם זאת, כאשר בוחנים כל אחת מן הגרסאות על-פי אמות מידת אובייקטיביות, הכולמר: עד כמה טביר לקבל גרסה זו או אחרת - גרסת המתלוננת נמצאת, לדעתנו, הגיונית יותר מזו של הנتابע. נפרט:

(1) לגרסת הנتابע הוא ניסה לנחים תלמידה עצובה המתנסה להתמודד עם עבודה התזה שלה ולשם כך אחז בידה – אחיזה מלחמתה. המתלוננת התיאחה לשאלת אם הוא נגע בידה על מנת לנחת אותה ואמרה כי "יש בזיה חוסר הבנת הסיטואציה –

¹⁹ ת/2 וכן פרוטוקול ישיבה מיום 12.4.2015, עמ' 58.

²⁰ פרוטוקול ישיבה מיום 16.2.2015, עמ' 16.

²¹ פרוטוקול ישיבה מיום 25.3.2015, עמ' 47.

אין לי איך להגיד את זה. לא הייתה מאוכזבת, לא הייתה עצובה, שמחתי, הייתה לי
קללה שחזרים לנו שאשענין אותו ושהאני רוצה לחקור".²²

סביר מחלוקת זו ניסו ב"כ הצדדים (הנתבע והנתבע) להצביע על ההקשר שבו
התרכשה אחיזת היד. בין היתר עסקו בשאלת מהו משך הזמן שבו עבודה המתלוננת
על המחקר עד לפגיעה זו ומה היקף העבודה שהשקיעה. כמו כן ניסו לבירר אם
היתה בעיה עם היקף החומריים הארכיאוניים שנאספו, האם המתלוננת כולה
בקידום המחקר, והאם המתלוננת התלהבה מנושא המחקר.

בחינת העדויות מעלה כי על אף החקירות הארכולוגיות, גדולה ההסכמה מהחלוקת.
המתלוננת עבודה בסך הכל מספר חודשים על המחקר בנושא X, והמסמכים הרבים
שנאספה הם תוצאה של ביקורים ספורים בשני ארכיאונים. לא הוכח שהמתלוננת
כשלה בביצוע המטלות, וכן מוסכם שהיא לא התלהבה מנושא המחקר.

معدויות הנתבע והמתלוננת הובילו כי מחקר ארכיאוני מסווג זה נדרש עיון
במסמכים על מנת למדו מתוכם על שאלת המחקר, וזו גם הייתה מטרת הפגיעה
הנכחית. הסבר זה מתחזק את גרסת המתלוננת לפיה לא התלהבה מנושא, אך לא
סביר שאין בחומר שבידה כדי לבסס עבודות מחקר.

"העצב הרוב", אשר אותו מייחס הנתבע למתלוננת אינו מתישב עם העובדה שכבר
לפניה "נגעת היד" מתפתחת ביניהם השיחה בדבר נושא Y (נושא אותו רצתה
המתלוננת לחקור). אמנם הנתבע מבhair לה שלא ניתן לחזור לנושא זה, אך כן
מתפתחת ביניהם שיחה בנושא.²³ בהקשר דברים זה, אשר נלמד מתוך עדותו של
הנתבע, קשה להבין את הצורך באחיזות יד מלחמת. גרסת המתלוננת כי היא לא
הרגישה שכשלה במחקר שערכה (בעניין X), ועם זאת שמה על האפשרות לפתח
 מחדש את הדיון בנושא Y שבו רצתה מלכתחילה, נראה לנו בעניין זה הגיונית
 יותר מגרסת הנתבע.

²² פרוטוקול ישיבה מיום 25.3.2015, עמ' 39.

²³ פרוטוקול ישיבה מיום 3.5.2015, עמ' 7 – 9.

(2) במהלך עדותה נשאלת המתלוננת מודיע לא עזבה את משרדו של הנטבע בשלב מוקדם יותר של המפגש, וודיעו בבקשתה להיפגש עם הנטבע פעם נוספת נספה כדי להודיעו לו על הפסקת המחקר בהנחייתו ולא הסתפקה במשלות הודעת מייל, וכן מודיעו סגורה את דלת המשרד בעת המפגש השני כשבן זוגה נשאר עם בתם מחוץ לדלתו? שאלות אלו נשאלו על מנת להטיל זופי בהגיוון גרסתה.

הגענו למסקנה כי ניתן להבין את הגיוון הדברים שבתשובה המתלוננת. בפגישה הראשון, כפי שהמתלוננת מתארת אותו, ניכרת החומרה הדורגתית בהתנהגותו של הנטבע כלפיה בעוד שהיא (המתלוננת) מנסה להשיב את הדברים למסלול המקצועי התקין. לפי דבריה, כאשר עזבה את משרדיה של הנטבע היא הייתה "שוק", אך לא הרגישה מאויימת או מפוחצת. לאור זאת, יש להסביר את העובדה שהזורה למשרדיה של הנטבע כדי להודיעו לו על הפסקת ההנחייה. לדבריה, היא לא חשה להיכנס למשרדיה של הנטבע ולומר לו בקצרה את אשר היה על ליבה, כאשר בעל מਮטיין מחוץ לדלת עם בתם שהיה חולה. אמנם ניתן להניח שלא כל מתלוננת הייתה נוהגת כך, אך ההסבר של המתלוננת מתפרק כסביר בהחלט.

לעומת זאת, לפי גרסת הנטבע המתלוננת רק הודעה לו בקצרה, וכשהיא עומדת, על רצונה להפסיק את המחקר בהנחייתו מלבד שתוכיר את פרטי המפגש הראשון. קיים ספק לגבי גרסה זו, שהרי אילו היה בכוונת המתלוננת להודיע לנוטבע על הפסקת ההנחייה, סביר להניח שלא הייתה עשו כן בקצרה, כשהיא עומדת ליד הדלת, והייתה מספקת הסבר מפורט ועניני לגבי החלטתה.

(3) טענת ב"כ הנטבע"²⁴ כי המתלוננת טפה אשמת שווה על הנטבע, אינה עומדת ב迈向ן ההיגיון, ויש לדחותה. לא ברור כיצד המתלוננת הייתה יכולה להניח מראש שמהלך קיצוני שכזה יביא לתוצאה המיוחלת שכביבול מיוחסת לה, קרי: להחליף מנהה ולכתוב תזה על נושא שבו היא חפכה ואשר הנטבע לא היה מוכן להנחות עליו. יש לציין כי מרומות ראש החוג, דאגה למATALוננת ובסיומו של דבר הנחה/תיה

²⁴ סיכון ההגנה, ס' 148, 191-197.

אותה בעצמזה, הרי שנושא העבודה איננו **ז'**, והאפשרות לחקור נושא זה גם לא
עמדת על הפרק....

(ד) תמייה בראייה חיצונית

כאשר אירע מתרחש בחדר סגור ובלא נוכחות עדים ייתכן שאין מנוס אלא לבחון את הגרסאות על בסיס התרומות סובייקטיבית, עקביות בהצגת הגרסה או על-פי ההיגיון שבכל אחת מן הגרסאות השונות, כפי שעשינו בסעיפים (א) עד (ג) לעיל. אך כאשר יש באפשרותו של צד להביא עדות חיצונית כלשהי אשר תתמוך בגרסתו, ولو גס במעט, יש ליחס, לדעתנו, משמעות להימנעות של אותו צד מלעשות כן בעת בחינת כל אחת מן הגרסאות. במקרה שלפנינו התובעת לא הביא ראייה חיצונית כדי לחזק את גרסת המתלוננת למטרות שיכולה הייתה לעשות זאת. נסביר:

(1) מלבד המטלוננת והנתבע העידו מטעם התובעת 3 עדים: סגן הנציבת, שתיאר בעיקר את הליך הבירור שקיים והדברים שרשם מפי המטלוננת ומפי הנתבע. על כך יכולנו ללמד גם מן הפרוטוקולים שערך; מומחה המחשوب של האוניברסיטה שהעיד בעניין הודעת המיל שנשלחה מתייבת הדוא"ל של המטלוננת לאחר הגשת התלונה. לנושא זה התייחסנו לעיל, וציינו כי סוגיה זו לא הוכחה ואף אינה רלבנטית; ראש החוג אשר זומנה לעדות בעקבות המלצתנו ובהסכמה הנתבע. עדותויה של ראש החוג סייעה בהבנת ההקשר הכללי אך לא תרמה להכרעה בין שתי הגרסאות.

(2) מעדות המטלוננת בפני סגן הנציבת ומעדוותה בבית-הדין ניתן היה להבין שהיא ספרה על ההתרחשויות שארעה במפגש הראשון לבעה, לאמנה ולחברותה. התובעת לא הביאה אותם עדדים.

לדברי המטלוננת היא טלפנה לבעה מיד עם צאתה ממשרדיו של הנתבע וספרה לו על ההתרחשויות שארעה במפגש עם הנתבע. כמו כן ספרה זאת לאמנה עם הגיעו לביתה. הבעל והאם לא זומנו לעדות מטעם התובעת ואף לא נעשה מאבחן כלשהו

על-ידי סגן הנציבה בעת הליך הבירור לברר עםם את הדברים. לא ברור מדויק התביעה נמנעה מכך. אם נלק לגרסת המטלוננט הרי שניתן היה לשם עמו מן הבעל והאם על דברים שמסירה להם המטלוננט סמוך לאחר האירוע (כאמירת res gestae) וכן ללמידה מהם על מצב הרוח או רשותיה של המטלוננט, כדי לחזק בכך את יסוד העקביות שבגרסתה.

כך גם לגבי החברה. גם לה ספרה המטלוננט את פרטי החתרחות בפגש הראשון, ולעתננה תגבותה הינה שהניסייה אותה להגיש את התלונה נגד הנتبיע. עדותה החברה יכולה להיות אפוא לחזק גם כו את יסוד העקביות שבגרסת המטלוננט. נאמר לנו על-ידי ב"כ התובעת שהחברה מסרבת להעיד משום היוותה תלמידת מחקר במסגרת שבה הנتبיע מלמד ניתן לקבל הסבר זה כסביר.

(ה) סיכום ביניים

התרשםנו שגרסת המטלוננט עקביית, שהוצגה באופן סדר ושייש בה היגיון פנימי. מנגד, גרסת הנتبיע במסגרת עדותו בבית-הדין, וכך גם במהלך הבדיקה, הייתה לעיתים עמוסה; תשובהתו היו ארוכות ומסורבלות, והקשה על הבנת הדברים (אף כי לאחר עיון בפרוטוקול, תוך נטרול התרשומות טובייקטיבית בעת מתן העדות, הבהיר כי בגרסתו יש פחות סתיירות מכפי שהתרשםנו בעת מסירת עדותו), ולבסוף, גרסתו לגבי פרטי החתרחות משכנעת פחות מגרסת המטלוננט.

עם זאת, הימנעות התובעת מהביא ראייה חיצונית (בן-זוגה של המטלוננט או אמה), אשר יכולה להיות, כפי שהושבר, לתמוך בעדות המטלוננט, או לפחות לחזק את אמינותה – מקשה علينا לקבל את גרסתה בשלמות כהוכחה מספקת לכל העובדות המיוחסות לנتبיע בכתב-התביעה.

מסקנה זו מובילת אל השאלה הבאה: האם ניתן למצוא חיזוק לגרסת המטלוננט בעדות הנتبיע? שאלה זו תדון החלן.

3. חיזוק לגרסת המתלוננת בעדותה הנتابע

כאמור, גרסאות המתלוננת והנtabע לגבי מסכת העובדות שהתרחשו בפגישה הראשון שוניות זו מזו. גרסת המתלוננת מציגה את העובדות שככטב-התביעה ואשר הובילו בפирוט בחלק א לעיל. גרסת הנtabע מתארת תמונה עובדתית שונה של ההתרחשויות ביניהם באותו מפגש, ואשר משקפתشيخ ענייני ותכליתי בקשר לעובדות התזה של המתלוננת. אך השאלה היא האם, בכלל זאת, קיימות נקודות ממשק בין הגרסאות ביחס לעובדות ההתרחשות, באופן שנייה למצוא בעדותה הנtabע חיזוק לגרסת המתלוננת. תשובהינו חיובית לגבי שתי הסוגיות העובדיות הבאות:

ראשית, בקשר לטענת המתלוננת כי במהלך דבירה בנושא של שמירת איסור נגיעה במגזר הדתי שאל אותה הנtabע אם היא שומרת על איסור נגעה והאם תסכים ללחוץ את ידו, ובעקבות תשובהה – אחז בידה למשך מספר שנים;

שנייה, בכל הנוגע לטענת המתלוננת בדבר התבטאות הנtabע בקשר למראה החיצוני שלו בתגובה לחשש שהביעה בפניו לגבי יכולתה להשיג שיתוף פעולה של מראאים למחקר Z שהנtabע הציע לה.

להלן נתיחס לכל אחת מן הסוגיות בנפרד.

(א) סוגיה ראשונה: שאלות בקשר ל"איסור נגעה" וஅחיזות היד

על-פי גרסת המתלוננת במהלך דבירה בנושא של שמירת איסור נגעה במגזר הדתי, שאל אותה הנtabע אם היא שומרת על איסור נגעה והאם תסכים ללחוץ את ידו, ובעקבות תשובהה – אחז בידה למשך מספר שנים.

בעודתו בבית-הדין הנtabע אישר, למעשה, את גרסת המתלוננת בסוגיה הראשונה, אף כי במילוטיו שלו ותוך הסבר לאחיזות היד, וביתר פירוט:

1. הנتبע אישר בעדותו שבמהלך המפגש הראשון (ביום 6.3) שאל את המתלוונת

²⁵ אם היא שומרת על איסור נגיעה.

2. הנتبע אישר בעדותו ששאל את המתלוונת אם יפריע לה שייחז בידה.²⁶

3. הנتبע אישר בעדותו שנגע בידה.²⁷

4. הנتبע הסביר הן לסוג הנכיבה בעת הליך הבירור והן בעדותו, שלא הייתה לו כל כוונה מינית ב" אחיזת היד" אלא רק רצון לנחס את המתלוונת שהייתה מיואשת מן החומריים שאספה לקרה המפגש בנושא X, ועצובה מאוד משום שלא הסכים

²⁸ להנחותה בנושא Y שאותו רצתה לחקור.

אמנם יש הבדל בין הגרסאות בקשר לתשובתה של המתלוונת לשאלת "האם את שומרת על איסור נגיעה?". על-פי גרסת המתלוונת, היא השיבה בחוב אך הוסיפה כי לא תسرב ללחוץ יד המושטת לה מפאת כבודו של אדם. לעומת זאת, הנتبע טען שהשיבה כי איננה שומרת על איסור נגעה.²⁹ למורות הבדל זה, עצם העובדה שהן המתלוונת והן הנتبע מתארים אותה דומה שבקבותיה התרחשה " אחיזת יד", יכולה לשמש חיזוק ראייתי לגרסת המתלוונת.

באשר להסביר שניתן הנتبע לאירוע של " אחיזת היד", קרי: שרצה לנחס את המתלוונת: ראשית, הסבר זה איננו רלבנטי לצורך קביעת עצם התרחשותו של אירוע זה. שנית, ההסבר איננו מקובל עליינו, כפי שהבהירנו לעיל בסעיף ג'(1) לפרקי זה. שלישית, גם ההסביר של הנتبע איננו מצדיק את התנהוגתו במעמדו כמורה כלפי תלמידתו. עצם העובדה שהיא לנtabע הצורך לשאול את המתלוונת האם היא

²⁵ פרוטוקול ישיבה מיום 12.4.2015, בעמ' 46 ופרוטוקול ישיבה מיום 26.4.2015, בעמ' 53, 55, 56. לסוג הנכיבה הוא מшиб בעניין זה " יכול להיות". ת.2.

²⁶ פרוטוקול ישיבה מיום 26.4.2015, בעמ' 54: "... אם אני אחזו בידך, זה יפריע לך? זה יפגע לך? וזה מה ששאלתי אז היא אמרה אין לי בעיה עם זה.". ראו גם שם, בעמ' 60.

²⁷ אך הסביר שנגע פחות משנהות. פרוטוקול ישיבה מיום 26.4.15, בעמ' 54, 56-57, 60. וכן סיכון החגנה, סעיף 16.1.2.

²⁸ פרוטוקול ישיבה מיום 12.4.2015, בעמ' 42, 44, 43; פרוטוקול ישיבה מיום 26.4.2015, בעמ' 44, 46, 48. וזה גם ההסביר שניתן לסוג הנכיבה בהליך הבירור – ת.2/ת.4.

²⁹ פרוטוקול ישיבה מיום 12.4.2015, בעמ' 46; פרוטוקול ישיבה מיום 26.4.2015, בעמ' 57.

שומרת על איסור נגיעה, מעידה שהוא היה מודע לכך שיש בנגיעה משום חציית גבול בין ובין התלמידה. במקרה כזה היה ראוי שימנע מהשאלה, על אחת כמה וכמה מ" אחיזת היד ", גם אם חש צורך לנחס את התלמידה. יחסית המרות שבין מורה ותלמיד מכתבים לראשונה כללי התנהוגות מוגדרים של " שמירת מרחק " בינם, ללא שאלות ולא בירורים.

אך מעבר לכך, החזוק הראייתי לגרסת המתלוננת שנמצא בגרסת הנتابע מאפשר לקבל את גרסתה לסוגיה זו שתחילה בשאלת איסור נגיעה ווסף באחיזת היד. לפיכך, אנו סבורים, כי השאלות שהפנה הנتابע למצלוננט, ואחר כך - אחיזת היד, חרגו מההקשר של נחמה ונאמרו ונעשו בהקשר למיניה ולמשמעותו של המתלוננט.

(ב) סוגיה שנייה: התיחסות ליופייה של המתלוננט

לטענת המתלוננט, במהלך השיחה בוגע למחקר בנושא Z, כאשר הביעה חשש שמא המרואיאנים לא ישתפו פעולה עמה בנושא כה רגיש, אמר לה הנتابע: " כוסית כמוך כולם ישתפו אתה פועלה " ומיד אחר-כך שאל: " את לא חושבת שאתה יפה? ". הוא במסגרת הליך הבירור והן בעדותו בבית-הדין הנتابע הבהיר שאמר למצלוננט " כוסית שכמוך .. " ו"את לא חושבת שאתה יפה? ". בעדותו בבית-הדין מסר את הגרסה הבאה: לדבריו, משוכח לדעת כי המתלוננט איננה רוצה לחקור את נושא X (הנושא המקורי שבו כבר אספה וריכזה חומר ואשר, לדבריו, לא הייתה מעוניינת בו), הוא הציע למצלוננט לחקר את נושא Z. כאשר המתלוננט הביעה את חששה שהמרואיאנים יסרבו לשתף אליה פעולה בנושא זה, השיב לה הנتابע - כך לדבריו - ש" היופי הוא כרטיס הביקור הטוב ביותר ", ואף המשיך לה זאת בדוגמה

מניסיונו האישי לגבי מחקר שערך.³⁰ הנتابע הסביר כי השתמש בביתיו במובן המטאפורי ולא התכוון ליופי במובן הפסיכי.³¹

אמנם במסגרת הליך הבירור הגיע הנتابע לשאלת סגן-הנציבה בעניין זה כי: "אמרתי לה 'למה שהם יסربו? יהיה להם יותר נוח להיפגש עם אדם מהסוג שלך', וoffer הוסיף כי המשיכש לה בעזרת דוגמא לגבי מחקר אחר שעשה.³² אולם, רק בעודותו בבית-חדר השמיע לראשונה את הביתי: "היופי הוא כרטיס הביקור הטוב ביותר".³³ ואף חזר על כך מספר פעמים.

למרות ההבדל בין גרסאות המתלוננת והנتابע, אנו סבורים שהנتابע אכן התייחס ליופייה של המתלוננת.

גם אם נלך לגרסת הנتابע, יש חשיבות לעובדה שבחר להשתמש בביתיו "היופי הוא כרטיס הביקור הטוב ביותר" דווקא בהקשר עובדתי מסוים, ככלומר: בתגובה לחשש שהמתלוננת הביעה בפניו בדבר האפשרות שהמרואיאנים יסרבו לשתף עמה פועלה בנושא המחקר שהציג לה. עצם השימוש בביתיו "היופי" הוא כרטיס הביקור הטוב ביותר" בהקשר זה אינו ניתן להסביר אלא כהתיחסות של המרצה, המתבטה בכך, ליופייה של התלמידה היושבת מולו. קשה להניח שהנتابע היה משתמש בביתיו זה אילו ישב מולו, באותו נסיבות, תלמיד (גבר) ולא המתלוננת (אישה). התבטאות כזו פסולה בעיניינו.

אך מעבר לכך, עצם העובדה שהן המתלוננת והן הנتابע מתארים התיחסות של הנتابע ליופייה של המתלוננת משמשת חיזוק ראייתי לגרסתה של המתלוננת. ההסבר שנתן הנتابע לשימוש בביתיו "היופי" הוא כרטיס הביקור הטוב ביותר" אינו משבנו ואינו מתיישב עם המשמעות שהיא נותן לכך אדם סביר בהקשר שבו

³⁰ פרוטוקול ישיבה מיום 12.4.2015, עמ' 58, 59-60; פרוטוקול ישיבה מיום 3.5.2015, עמ' 12 ואילך, עמ' 32.

³¹ שם.

³² ת/2, עמ' 3.

³³ הוא לא העלה אותה במהלך הבירור, בתשובותיו לסגן הנציבה. ראו עדותו של סגן הנציבה, פרוטוקול ישיבה מיום 16.2.2015, עמ' 16. אף לא מצאנו גרסה זו בתרשומת שערכ' סגן הנציבה במסגרת הליך הבירור, (ת/2) ו- (ת/5)).

נאמר הביטוי, בפרט כשלא ניתן לנתק זאת מן העובדה שהנתבע אחז בידי השם המתלוננת זמן קצר לפני כן, וזאת לאחר ששאל אותה אם היא שומרת על איסור נגיעה. לפיכך אנו סוברים כי הנتابע התייחס לופייה של המתלוננת במובן הפיסי ובקשר למיניותה.

(ג) סיכום בינאים

בכל אחת משתי הסוגיות העובדיות שהוצעו מצאנו חיזוק בדברי הנتابע לגרסת המתלוננת.

אמנם גם למרכיבים עובדיים אחרים בגרסת המתלוננת ניתן למצוא ביטוי בגרסת הנتابע, אולם לא די בכך כדי להזק את גרסתה. כך, למשל, הנتابע לא הכחיש שהשתמש בביטוי "החיים הם לא שחור או לבן", אך טען כי הביטוי נאמר ביחס לנושאים תוכניים הקשורים לעבודת המחקר שלה, והכחיש שהיה בכך קשר כלשהו לנושא של בגידה. הנتابע גם הכחיש ששאל את המתלוננת אם היא במחזור, אך, עולה מהדברים כי הייתה ביניהם שיחה על תרבות ואורחות חיים לרבות חי אישות בציבור הדתי. על-פי גרסת הנتابע, המתלוננת היא שהעלתה נושאים אלה כחלק מהדוגמאות שהציגה לתהליכיים הקשורים לנושא זה. עם זאת, אנו סוברים, כי לא די בנקודות ממשක אלה בין הגרסאות לשמש חיזוק לגרסת המתלוננת.

4. החרוזות בפגש הראשון (ביום 6.3) – העובדות שהוכחו

כפי שהוסבר בסעיף 2 לעיל, לנוכח הימנעות התובעת מהబיא ראייה תיצונית (לדוגמא, בן-זוגה של המתלוננת או אמה), אשר לפי גרסת המתלוננת יכולה להיות לתמוך בעדותה, או לפחות לחקק את אמינותה – לא ניתן לקבל את גרסת המתלוננת בשלמות כהוכחה לכל העובדות המפורטות בכתב-התביעה. מן הצד

הآخر, כפי שהוסבר בסעיף 3 לעיל, מצאנו חיזוק לגרסת המתלוננת בעדות הנتابע לגבי חלק מן העובדות שבכתב-התביעה.

לפיכך, אנו **קובעים** שההתובעת הוכיחה את העובדות הבאות:

(א) המפגש הראשון (ביום 6.3) התקיים בין המתלוננת והנתבע במשרדו של הנتابע באוניברסיטה, בקשר לעובדות התזה של המתלוננת בהנחיית הנتابע. המפגש התקיים מאחורי דלת סגורה.

(ב) באותו מפגש, ובמהלך השיחה בין המתלוננת והנתבע בקשר לשימירת איסור נגיעה במגזר הדתי, שאל הנتابע את המתלוננת אם היא (המתלוננת) שומרת על איסור נגעה והאם תסכים להחז אצ'ו ידו, ובעקבות תשובה – אח'ז בידך לזמן קצר. לאור השיקולים שהוצעו לעיל, יש להבין את השאלה ואתיזת היד שבעקבותיה, כהתיחסות למיניה ולמיניותה של המתלוננת ולא רק כניסיונו של הנتابע לנחסם את המתלוננת.

(ג) בהמשך השיחה ביניהם באותו מפגש בקשר לאפשרות של מחקר בנושא Z, ובתגובה לחשש שהbijעה המתלוננת לגבי יכולתה לראיין בנושא זה, התבטה הנتابע כלפי המתלוננת באמירה שיש בה התיחסות ליופיה. גם אם קיבל את גרסת הנتابע כי אמר: "היופי הוא כרטיס הביקור הטוב ביותר", כאשר מתייחסים לאמירה זו בקשר הדברים שבו נאמרה, אין להבינה כאמירה אקדמית על שיטת מחקר אלא כהתיחסות למיניה ומיניותה של המתלוננת.

ו. מסקנות

בכתב-הتبיעה מיחסת התובעת לנتابע שתि עבירות ממשמעת: האחת, הטרדה מינית, לפי סעיף 3.7. לתקנון המשמעת; השנייה, התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי, לפי סעיף 3.6 לתקנון המשמעת.

לאחר שבחנו את כל הריאות, ובהתייחס לטענות של ב"כ הצדדים (ב"כ התובעת וב"כ הנتابע) בסיכוןיהם, אנו **קובעים כי** הנتابע ביצע כל אחת מעבירות המשמעת המוחסנת לו בכתב-הتبיעה. نتيיחס לכל אחת מהן בנפרד:

1. עבירות ממשמעת בגין הטרדה מינית:

כפי שהוסבר לעיל, סעיף 3.7 לתקנון המשמעת קובע כי עבירה ממשמעת של "הטרדה מינית" היא כהגדرتה בנהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטת תל-אביב, והנהל קובע כי "**הטרדה מינית**" כהגדרתה בסעיף 3(א) לחוק למניעת הטרדה מינית, ...מצד חבר סגל אקדמי, חבר סגל מינורי, או תלמיד, **בלפי אחד מהם, במסגרת מקום העבודה או הלימודים** (ההדגשה שלנו)".

חוק למניעת הטרדה מינית מתייחס למנעד רחב של תופעות. החוק אינו עוסק רק במקרים של תקיפה מינית או שחיטה אלא גם בהתנהגות או התבטאות המיצרת סביבת לימודים עוינת. התובעת מיחסת לנتابע עבירות ממשמעת של הטרדה מינית כהגדרתה בסעיף 3(א)(3) ובסעיף 3(א)(4) לחוק למניעת הטרדה מינית, תוך ניצול יחסי מרות בלימודים כלפי המתלוונת שהיא סטודנטית, במובן סעיף 3(א)(6)(ה) לחוק זה.

לפיכך, יש לבחון את העובדות שהוכחו דרך משקפה של כל אחת מהוראות החוק המגדירות את העבירה. הדיוון יעשה תוך התייחסות לשתי שאלות:

- (1) האם הוכח שהנתבע הפנה כלפי המתלוונת **הצעות חזרות** בעלות אופי מיני כאמור בסעיף 3(א)(3) לחוק?
- (2) האם הוכח שהנתבע הפנה כלפי המתלוונת **התיחסויות חזרות** המתמקדות במיניותה כאמור בסעיף 3(א)(4) לחוק?

ודוק: לאחר שהמתלוננת הייתה עת תלמידות מחקר של הנتبע (לקראת התואר השני), אין זה רלבנטי אם המתלוננת הראתה או לא הראתה לנتبע שהיא איננה מעוניינת בהצעותיו או בהתייחסויותיו. זאת, על-פי האמור בסעיף 3(א)(ה)(6) לחוק.

תשובתנו בנושא לסעיף 3(א)(3) היא שלילית. לא הוכח שהнатבע הפנה כלפי המתלוננת הצעית ומכאן שגם לא הפנה כלפי הצעות חוזרות בעלות אופי מיני. תשובתנו בנושא לסעיף 3(א)(4) היא חיובית. בחינת העדויות מובילה למסקנה שבמהלך השיחה במפגש הראשון (ביום 6.3) הנتبע הפנה כלפי המתלוננת התייחסות חוזרות מתמקדות במיניותה. הן התבतאו בשאלות שהפנה אליה: האם היא שומרת על איסור נגעה, האם יכול לרכושו בידה, ואחר כך - באחיזת ידה; התייחסות נוספת הייתה בקשר ליופיה.

לפיכך, אנו **קובעים** כי הטענות הנتبע במפגש הראשון (ביום 6.3) מהוות עבירות ממשמעת בגין הטרדה מינית, כאמור בסעיף 3.7 לתקנון המשמעת. יתר על כן, שוכנענו שהнатבע ביצע את עבירת המשמעת ביודען (כאמור בסעיף 3 רישא לתקנון המשמעת), וזאת, כאשר אנו בוחנים את הטענות הנتبע מהיבט המשקיף באופן כללי על ההתרחשויות במפגש הראשון. נבהיר: מצאנו את גרסת המתלוננת כ邏輯ית, עקבית והגיונית, ורק משום שלא נמצא חיזוק חיזוני לכל פרטיה ההתרחשות שתיארה, לא קיבלנו את גרסתה בשלמותה כהוכחה לכל אחת מן העובדות המפורטות בכתב-התביעה, אלא הגבלנו את מסקנתנו בשאלת הוכחת רכיביה העובדיים של הטרדה מינית רק לגבי אותן עובדות שלහן נמצא חיזוק בעדות הנتبע. עם זאת, אין בכך למנוע הסתמכות על גרסת המתלוננת בשלמותה לגבי ההתרחשות במפגש הראשון – כגרסה מהימנה, עקבית והגיונית – כדי לבחון לאורה את הטענות הכלליות של הנتبע באותו מפגש. בוחנה זו הובילה אותנו

למסקנה כי ההתיחסויות החזירות של הנتبע כלפי המתלוונת בקשר למיניותה נעשו ביודען.

2. עבירות משמעת בגין התנהגות שאינה חולמת איש סגל אקדמי
סעיף 3.6 לתקנון המשמעת קובע בעבירות משמעת "התנהגות שאינה חולמת איש סגל אקדמי ביחסו עם מוסדות האוניברסיטה, עובדיה ותלמידיה (הדגשה שלנו)".
מערכות היחסים שבין מורה ותלמיד(ה) מכתיבה למורה כלל התנהגות מוגדרים מה%;">
המחייבות אותה להקפיד על "שמירת מרחק" ביניהם – פיסי ומילולי כאחד –
ולהימנע מכל מעשה או אמרה העשויים לטרוף את הגבולות שיחסי המרות בין
מורה ותלמיד(ה) מכתיבים.

משמעותו כי הנتبע ביצע עבירה משמעת של הטרדה מינית, מילא התנהגותו
באופן נסיבות שאינה חולמת איש סגל אקדמי, ועל-כן, אלו קובעים שהנتبע ביצע
UBEIRAH_MISHMAYT_UFPI_SUGIY_3.6_LITAKNON_HA_MISHMAYT.

אולם, גם אם היינו סוברים כי התנהגותו של הנتبע בפגש הראשון אינה מהוות
הטרדה מינית על-פי החוק – **וכאמור מסקנתנו בעניין זה שונה** – אין ספק שהנتبע
כשל בהתנהגותו כמורה בעת ניהול הפגישה עם המתלוונת. זאת, מן הטעמים
המצטברים הבאים: במקרה, אין לנחל מפגשים עם תלמידים מתחורי דלתאים
סגורות, כאשר יש סיבה מיוחדת לכך יש להקדים ולציין את הדבר בפני
התלמיד/ה; אין מקום לנחים תלמיד/ה ברגע פיסי, וניתן לעשות זאת במידת הצורך
גם באופן מילולי. כמו כן אין מקום לשאול תלמידה אם היא "שומרת על איסור
nageha". במערכות יחסים שבין מורה ותלמיד/ה יש לאמץ ככל גישה המחייבת מורה
לנהוג בכבוד כלפי תלמידיו, ולנקוט בשונה זהירות ביחסים בין המינים בשל
מורכבותם. לגישה כזו חשיבות רבה במיוחד באקדמיה, אשר מצופה ממנה להוביל
בהנהגת נורמות מסווג זה.

לפיכך, אנו **קובעים** כי התנהגות הנتابע בפגש הראשון (ביום 3.6) מהוות עבירות ממשמעת בגין התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי במובן ההוראה שבסעיף 3.6 לתקנון המשמעת. לדעתנו, הנتابע ביצע את עבירות המשמעת ביוזעון, והדברים שאמרנו לעיל (בקשר לעבירת המשמעת של הטרדה מינית) יפים גם בהקשר זה.

3. לסייע :

1. הוחלט להרשיע את הנتابע בעבירות ממשמעת על-פי סעיף 3.7 לתקנון המשמעת: "הטרדה מינית או התנצלות כהגדתנן בנוהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטה תל-אביב {הוראה 01-015}."

2. הוחלט להרשיע את הנتابע בעבירות ממשמעת על-פי סעיף 3.6 לתקנון המשמעת: "התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי ביחסו עם מוסדות האוניברסיטה, עובדיה ותלמידיה."

כמו כן :

הוחלט לפרסם את פסק-הדין בהשראת שמות המתלוונת והנתבע ובהשראת כל פרט מזהה אחר שלהם.

ד"ר אורנה הרוי, חברה

פרופ' גיא מונזליק, חבר

פרופ' נורית זלצמן, יוז"

בבית-הדין למשמעות של חברי הסגל האקדמי

של אוניברסיטת תל-אביב

בעניין:

אוניברסיטת תל-אביב – התובעת

נגד

הנתבע:.....

גזר-הדין

1. הנתבע הורשע בביצוע שתי עבירות ממשמעת:

הachat, עבירת ממשמעת על-פי סעיף 3.7 לתקנון המשמעת: "הטרדה מינית או התנצלות כהגדותן בנהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטת תל-אביב (הוראה 015-01)."

השנייה, עבירת ממשמעת על-פי סעיף 3.6 לתקנון המשמעת: "התנהגות שאינה הולמת איש סגל אקדמי ביחסו עם מוסדות האוניברסיטה, עובדיה ותלמידיה".

בית-הדין קבע שהנתבע ביצע כל אחת מעבירות ממשמעת אלה ביודעין.

ההרשות היא מעתה הבסיס העובדתי והמשפטי ל深וך עלייה את ההחלטה בעניין העונש.

2. בכלל, העונש צריך שייה הולם את חומרת העבירה שבה הורשע הנתבע. כלל זה, המugen בעקרונות של עשיית הצדק במשפט קבוע גם בסעיף 4.1 לתקנון המשמעת. הסעיף פותח במילאים אלה: "נמצא איש הסגל האקדמי אשם בביצוע עבירות ממשמעת, יוטל עליו אחד או יותר מהעונשים הבאים, הכל על פי חומרת העבירה..." ובממשק מפורטים העונשים שבבית-הדין מוסמך להטיל.

לבית-הדין, אם כן, סמכות שיקול דעת לקבוע מה הוא העונש החולם את חומרת העבירה שבתホרשע הנتابע במקרה שלפניו, ובבלבד שהעונש נזכר בראשימת העונשים שבסעיף 1 לתקנו.

בית-הדין אינו מוסמך להחמיר בעונש מבין העונשים, או להאריך את תקופת חlotו של העונש מעבר לזה שקובע הסעיף. יתר על כן, שלושה מבין העונשים המפורטים בסעיף 4.1 (העברה לפנסיה מוקדמת; ביטול קביעות ופיטורים אם או בלי פיצויים) טעונים אישור של מלאית הסנאט (סעיף 4.2 לתקנו המשמעת).

מן הצד الآخر, יש לקרוא את האמור בסעיף 4.1 באופן שאינו מונע מבית-הדין להקל מחומרתו של עונש מן העונשים המנויים בסעיף, כגון: לказוב תקופה קצרה מזו שקובע הסעיף, או לקבוע כי העונש "יהיה על תנאי".

3. מידת החומרה של עבירות המשמעת תישקל לאור הפגיעה שנגרמה לאוניברסיטה תל-אביב ולמוסדותיה.

במקרה דן, הפגיעה מתבטאת, לדעתנו, בשני אלח: ראשית, פגיעה במעמדתה של האוניברסיטה, כמוסד אקדמי מכובד המתנהל על-פי כללי אתיקה, שתכליותם להבטיח סביבת לימודים נאותה לתלמידיו ולשמור על שמו הטוב של המוסד הציבור; שנית, פגעה במוסדות האוניברסיטה המוסמכים מטעמה לעצב כללי התנוגות לאנשי הסגל (האקדמי והמנהלי), אשר יהיו הולמים את אופיו הייחודי של המוסד ואת מערכות היחסים שבין אנשי הסגל (האקדמי או המנהלי) לבין הסטודנטים הבאים בשעריו.

4. עם זאת, יש לבחון כל מקרה לגופו לאור הנסיבות המיוחדות לו. לשם כך, יש לחביא בחשבון שיקולים נוספים רלבנטיים, בין היתר שיקולים המתיחסים, במשרין או בעקיפין, להליך המשמעת ובין שהם שיקולים המצויים מחוץ למסגרת של הליך המשמעת ומתיחסים לנتابע עצמוו.

5. ב"כ התובעת בבקשת מבית-הדין להטיל על הנتابע 2 אמצעי משמעת: האחד - נזיפה; השני - השעיית הנتابע מן האוניברסיטה, בלי שבר במשך 6 חודשים, לפי החלוקה דלהלן: 2 חודשים השעה בפועל ו- 4 חודשים השעה על תנאי שלא יעבור עבירת משמעת לפי סעיף 3.6 או 3.7 לתקנו המשמעת במשך 5 שנים. ב"כ הנتابע בבקשת מבית-הדין "להשתפק" בעונש של נזיפה, ואם

ימצא בית-הדין שיש להטיל על הנتبע אמצעי משמעת מסווג השעה, בקשה ב"כ הנتبע, כי תחא זו השעה על תנאי.

6. עונש שיש עמו פגיעה בפרנסתו של אדם הוא חמור ביותר, ויש לנקט בו רק במקרים מיוחדים, ורק אם שכנע בית-הדין כי עונש מסווג זה הוא אכן עונש הולם את התנהגות המסוימת של הנتبע ואשר בגינה הורשע. איננו סבורים שזה המקרה. ואלה הנימוקים :

א. הנتبעאמין הורשע בביצוע שתי עבירות משמעת (וחתנהגות שאינה הולמת וחותרת מינית), אולם, כפי שהסביר בפסק-הדין, לאחר שהותבע לא עמדת בנטל הוחחה לגבי כל מסכת העובדות שפורטו בכתב-התביעה, הרשותו מבוססת, בסופו של דבר, רק על מגזר מסוים של עובדות. את דעתנו לגבי התנהגותו הפסולה של הנتبע בנסיבות אלה הבינו בהכרעת-הדין. עם זאת, אנו סבורים כי בשלב זה יש להביא בחשבון השיקולים את הפרע שנגלה בין העובדות שיוחסו לנتبע בכתב התביעה לבין העובדות אשר היו בסיס להרשותו.

בקשר זה נבקש להוסיף, כי ב"כ התובעת הייתה ערה לכך, ובמסגרת טיעונית לעונש ציינה, ברוב הגינוייה, כי התובעת אינה מבקשת להטיל על הנتبע עונש של השעה בפועל ושלילת שכר למשך 6 חודשים (כפי שקבע סעיף 4.1.3 לתקנון המשמעת) משום שהמעשה שבו הורשע הנتبע אינו נמנה עם המקרים החמורים המצדיקים עונש כזה.

ב. במסגרת טיעוני ההגנה לעונש, הנتبע ביקש להוסיף כי לא הייתה לו כוונה לפגוע במתלוונת, או להטריד אותה, ואם נפגעה - הוא מתנצל בפנייה. בקשר זה יש לציין כי הנتبע הביע את חתנכלותנו כמה פעמים גם בשלב של בירור התלונה בעניינו.

ג. לא הובאו ראיות כלשהן לגבי התנהגות דומה של הנتبע בעבר. גם המתלוונת אמרה בעדותה כי לא נתקלה בחתנהגות דומה מצד הנتبע כלפיפני המפגש המסוימים אליו מתייחסת ההרשעה.

ד. מטעם ההגנה הובאו 7 עדות אופי, ביניהן תלמידת מחקר לשעבר, חברות הסגל האקדמי, ושותפות למחקר אקדמי. כולן הביעו הערכה רבה להישגיו של הנتبע כמורה וכחוקר. כולן ציינו שתמיד התייחס אליהן בכבוד, והציגו את המסירות שלו הן כלפי תלמידיו ולומידותיו והן כלפי חבריו וחברותיו בפקולטה.

לאור כל האמור לעיל, הוחלט להטיל על הנتبע את העונשים דלקמן :

1. נזיפה, אשר תירשם בתיקו האישי (בהתייחס לסעיף 4.1.2 לתקנון המשמעת) ;

2. השעה על תנאי (ללא משכורת) מעובduto באוניברסיטת תל-אביב לתקופה של 6 חודשים. התנאי הוא שלא יורשע בעבירות ממשמעת על-פי סעיף 3.6 או על-פי סעיף 3.7 לתקנון המשמעת במשך 8 שנים, החל מיום מתן גזר-הדין (בהתürlich לסעיף 4.1.3 לתקנון המשמעת).
3. מניעה מלכהן במשך 5 שנים, החל מיום מתן גזר-הדין, בכל תפקיד ניהול אקדמי באוניברסיטת תל-אביב (בהתürlich לסעיף 4.1.4 לתקנון המשמעת).

החלטת בית-הדין לגבי פרסום פסק-הדין תחול גם על גזר-הדין: גזר-הדין יפורסם יחד עם פסק-הדין בהשראת שמות המתלוונת והנתבע ובהשראת כל פרט מזהה אחר שלהם. עותקים של פסק-הדין וגזר-הדין ימסרו לנتابע ולביב'כ הנتابע. עותק נוסף ישלח לרקטורי האוניברסיטה (על-פי סעיף 18.8.1 לתקנון המשמעת).

המשקיף מטעם הסגל האקדמי הבכיר רשאי לעיין בפסק-הדין ובגזר-הדין.

14/2/16
ניתן היום.....

ד"ר אורנה הררי, חברה

פרופ' גיא מונדליך, חבר

פרופ' עינה זלצמן, יועיר